FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(första avdelningen i utökad sammansättning)
den 15 juni 1999 *

I mål T-288/97,

Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia, företrätt av advokaten Renato Fusco, Trieste, och advokaten Maurizio Maresca, Genua, delgivningsadress: 36, rue Wiltz, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Paul Nemitz och Paolo Stancanelli, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaten Massimo Moretto, Venedig, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 98/182/EG av den 30 juli 1997 om stöd som beviljats av regionen Friuli-Venezia Giulia (Italien) till företag som utför godstransporter på väg i regionen (EGT L 66, 1998, s. 18),

meddelar

* Rättegångsspråk: italienska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(första avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden B. Vesterdorf samt domarna C.W. Bellamy, R.M. Moura Ramos, J. Pirrung och P. Mengozzi,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 6 oktober 1998,

följande

Dom

Bakgrund och förfarande

1 I lag nr 4/85 av den 7 januari 1985 i regionen Friuli-Venezia Giulia föreskrivs flera stödåtgärder för godstransporter på landsväg för annans räkning. Stödet utgörs bland annat av finansiering av räntor på lån och betalning av investeringskostnader. Dessa åtgärder har inte anmälts till kommissionen.

2 Genom skrivelser av den 29 september 1995 och 30 maj 1996 begärde kommissionen upplysningar av Republiken Italien om denna lag. Med anledning av de svar som de italienska myndigheterna lämnade informerades dessa genom skrivelse av den 14 februari 1997 om kommissionens meddelande enligt artikel 93.2 i fördraget till de övriga medlemsstaterna och andra berörda parter

om stöd som beviljats transportföretag i regionen Friuli-Venezia Giulia (EGT C 98, 1997, s. 16), genom vilket kommissionen hade beslutat att inleda ett sådant förfarande som föreskrivs i denna artikel i fördraget mot det system som föreskrivs i ovan nämnda lag nr 4/1985.

3 De italienska myndigheterna överlämnade sina synpunkter genom skrivelse av den 27 mars 1997.

4 Genom skrivelse av den 18 augusti 1997 till Italiens ständiga representation i Europeiska unionen informerade kommissionen de italienska myndigheterna om sitt beslut 98/182/EG av den 30 juli 1997 om stöd som beviljats av regionen Friuli-Venezia Giulia (Italien) till företag som utför godstransporter på väg i regionen (EGT L 66, 1998, s. 18, nedan kallat det omtvistade beslutet). Kommissionen konstaterar i beslutet att de bidrag som beviljats i enlighet med den omtvistade lagstiftningen utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i EG-fördraget (nu artikel 87.1 EG i ändrad lydelse). I artiklarna 4 och 5 förklarar kommissionen att dessa stöd är oförenliga med den gemensamma marknaden och fastställer att Italien skall återkräva dem. I artikel 7 anges att beslutet riktar sig till Republiken italien.

5 Genom skrivelse av den 20 augusti 1997, som mottogs den 11 september samma år, sände Italiens ständiga representation i Europeiska unionen det omtvistade beslutet till de behöriga myndigheterna i regionen Friuli-Venezia Giulia.

6 Republiken Italien har genom ansökan som inkom den 28 oktober 1997 vid domstolen väckt talan om ogiltigförklaring av detta beslut med stöd av artikel 173 andra stycket i EG-fördraget (nu artikel 230 andra stycket EG i ändrad lydelse).

7 Sökanden har genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 10 november 1997 väckt förevarande talan med stöd av artikel 173 fjärde stycket i fördraget.

8 Genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 12 december 1997 och den 26 januari 1998 har även flera företag som tagit emot stöd från regionen Friuli-Venezia Giulia väckt talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet. Dessa mål registrerades vid kansliet med målnummer T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97—T-607/97, T-1/98, T-3/98—T-6/98 och T-23/98.

9 Genom ansökan som inkom den 19 februari 1998 har kommissionen framställt en invändning om rättegångshinder med stöd av artikel 114.1 i rättegångsreglerna.

10 Sökanden yttrade sig över invändningen om rättegångshinder den 11 maj 1998.

11 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten med stöd av artikel 114.3 i rättegångsreglerna att inleda det muntliga förfarandet i den del som avser invändningen om rättegångshinder utan föregående åtgärder för bevisupptagning. Parterna yttrade sig och besvarade förstainstansrättens muntliga frågor vid förhandlingen den 6 oktober 1998.

Parternas yrkanden

12 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

13 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla kommissionens invändning om rättegångshinder och pröva målet i sak.

Rättslig bedömning

Parternas argument

14 Kommissionen har åberopat fem grunder till stöd för sin invändning om rättegångshinder. Den har under den första grunden gjort gällande att sökanden saknar rätt att väcka talan enligt artikel 173 fjärde stycket i fördraget mot ett beslut om statligt stöd. Kommissionen har med åberopande av domstolens dom av den 22 mars 1977 i mål 78/76, Steinike & Weinlig (REG 1977, s. 595; svensk

specialutgåva, volym 3, s. 329) och av den 14 oktober 1987 i mål 248/84, Tyskland mot kommissionen (REG 1987, s. 4013) betonat att det framgår av artiklarna 92 och 93 i EG-fördraget (nu artikel 88 EG) att staten är det enda rättssubjekt som kan ställas till svars för ett stöd. Dessa artiklar avser nämligen stöd som beviljats av stater eller med statliga medel oavsett form. I detta sammanhang kan en medlemsstats territoriella enheter inte anses ha egen rättslig ställning.

15 Det är nämligen medlemsstaten som är skyldig att försvara allmänintresset och att ta hänsyn till olika intressen när stöd beviljas. Att regionala eller lokala myndigheter antar rättsakter om statligt stöd kan således inte innebära att dessa myndigheter erhåller rättigheter eller åläggs skyldigheter med anledning av bestämmelserna i fördraget utöver vad som följer av gemenskapslagstiftningens direkta effekt. Härav följer att en förpliktelse att upphäva eller återkräva ett stöd enbart och uteslutande är riktad till staten, oavsett vilken offentlig myndighet, inom statens interna organisation, som har beviljat stödet och skött handläggningen.

16 Sökanden har inte någon självständig rättslig ställning i det system om statligt stöd som föreskrivs i fördraget. Det är den medlemsstat som sökanden tillhör som skall bevaka sökandens intressen, och denna medlemsstat har enligt artikel 173 andra stycket i fördraget en privilegierad rätt att väcka talan mot det omtvistade beslutet.

17 Enligt kommissionen skulle det få oacceptabla följder om regionala eller lokala myndigheter tillåts väcka talan enligt artikel 173 fjärde stycket i fördraget. För det första skulle fördragets system om statligt stöd äventyras om regionala och lokala myndigheter till följd av att de anses befinna sig i en särskild situation får rätt att väcka talan med stöd av artikel 173 fjärde stycket i fördraget. Detta skulle medföra att dessa myndigheter kan bevilja stöd utan att anmäla desamma och väcka talan om ogiltigförklaring mot kommissionens beslut att förbjuda sådana stöd, till och med mot medlemsstatens vilja. Den koordinations- och kontrollfunktion som staterna enligt fördraget har i fråga om stöd som beviljas inom deras territorier skulle således äventyras, och gemenskapsdomstolarna skulle då vara tvungna att lösa rent interna intresse- och tilldelningskonflikter, trots att de inte har denna funktion enligt fördraget (domstolens beslut av den 21 mars 1997

i mål C-95/97, Région wallonne mot kommissionen, REG 1997, s. I-1787, punkt 7, och av den 1 oktober 1997 i mål C-180/97, Regione Toscana mot kommissionen, REG 1997, s. I-5245, punkt 7).

18 Om förevarande talan för det andra befanns kunna prövas i sak skulle detta leda till en större måltillströmning, vilket i sin tur skulle störa genomförandet av kommissionens beslut om statligt stöd. Detta skulle inte bara kunna leda till att lokala och regionala myndigheter skulle kunna väcka talan mot de beslut som medlemsstaten hade rättat sig efter, utan även till att medlemsstaterna skulle kunna väcka talan vid domstolen och att lokala och regionala myndigheter skulle kunna väcka talan vid förstainstansrätten mot samma beslut samtidigt. Den centrala regeringen skulle således, genom att förbereda en talan i samarbete med en regional eller lokal myndighet, kunna kringgå skyldigheten att väcka talan mot gemenskapens rättsakter inom den föreskrivna fristen. Om sökanden vidare skulle anses ha rätt att väcka talan måste lokala myndigheter i andra medlemsstater få ingripa för att bevaka de konkurrerande företagens intressen. Detta skulle i praktiken leda till en allmän talerätt (*actio popularis*). Om regionala eller lokala myndigheter tillerkänns en autonom talerätt skulle följaktligen medlemsstaterna fritas från sitt ansvar gentemot gemenskapen enligt artiklarna 92 och 93 i fördraget.

19 Att talan skall avvisas är även en nödvändig förutsättning för att uppnå enhetlighet med domstolens rättspraxis i fråga om talan om fördragsbrott enligt artikel 169 i EG-fördraget (nu artikel 226 EG). Den berörda medlemsstaten kan inte inom detta område, för att inte äventyra tillämpningen av gemenskapsrätten, hänvisa till lokala eller regionala myndigheters agerande för att bestrida den överträdelse som den påstås ha gjort sig skyldig till.

20 Kommissionen har under den andra grunden gjort gällande att sökanden saknar talerätt enligt italiensk rätt. De skyldigheter som den italienska staten har i fråga om statligt stöd, såsom de skyldigheter som följer av kommissionens beslut,

sorterar under området för denna stats utrikesärenden och omfattas följaktligen av den centrala regeringens exklusiva behörighet.

21 Kommissionen har under den tredje grunden gjort gällande att sökanden saknar intresse av att väcka talan i egenskap av juridisk person i den mening som avses i artikel 173 fjärde stycket i fördraget. Det framgår av domstolens dom av den 10 juli 1986 i mål 282/85, DEFI mot kommissionen (REG 1986, s. 2469, punkt 18) att den regionala eller lokala myndigheten, för att kunna väcka talan mot ett beslut på detta område, måste visa att de intressen som den betraktar som sina inte är desamma som det allmänintresse som staten har till uppgift att skydda. Den målsättning att utveckla, modernisera och förstärka godstransporter på väg som eftersträvas av sökanden genom de aktuella stödåtgärderna motsvarar de intressen som bevakas av den italienska staten. Härav följer vidare att den omtvistade rättsakten inte är ett beslut riktat till en annan person i den mening som avses i artikel 173 fjärde stycket i fördraget.

22 Svaranden har med hänvisning till generaladvokaten Van Gervens förslag till avgörande till domstolens dom av den 22 maj 1990 i mål C-70/88, parlamentet mot rådet (REG 1990, s. I-2041, I-2052), gjort gällande att även när regionala och lokala myndigheter försvarar sina egna intressen, gör de detta för att skydda ett visst allmänintresse. Detta medför att de inte skall inbegripas i kategorin fysiska och juridiska personer i den mening som avses i artikel 173 fjärde stycket i fördraget.

23 Svaranden har under den fjärde grunden gjort gällande att sökanden inte är direkt berörd av det omtvistade beslutet. På denna punkt har kommissionen i huvudsak påstått att det faktum att sökanden under förfarandet har lämnat uppgifter till Italiens ständiga representation i Europeiska unionen, som sedan har vidarebefordrat dem till kommissionen, inte är tillräckligt för att sökanden skall anses vara direkt berörd av det omtvistade beslutet.

24 Vidare innebär inte heller det faktum att detta beslut innehåller ett åliggande att avveckla och återkräva de statliga stödåtgärder som förklarats vara oförenliga

med den gemensamma marknaden att sökanden är direkt berörd av detta, eftersom beslutet är riktat till den italienska staten och eftersom regionen Friuli-Venezia Giulia endast är inblandad till följd av tillämpliga nationella bestämmelser.

25 Kommissionen har under den femte grunden gjort gällande att sökanden inte är personligen berörd av det omtvistade beslutet. Till skillnad från vad som krävs enligt fast rättspraxis har regionen Friuli-Venezia Giulia inte kunna visa att den befinner sig i en situation som utmärker den i förhållande till andra. Att sökanden deltog i överträdelseförfarandet kan inte anses innebära att den kan särskiljas i förhållande till andra. Vidare är sökanden inte berörd av det omtvistade beslutet i större omfattning än andra statliga organ som enligt nationell rätt kan komma att bli inblandade i dess verkställighet.

26 Sökanden har bestritt de grunder som åberopats av kommissionen. Den har i huvudsak uppgett att kommissionen blandar ihop tillämpningsområdet för kontrollförfarandet i fråga om statligt stöd i artikel 92 i fördraget med tillämpningsområdet för rättsligt skydd i artikel 173 i fördraget. Kommissionens resonemang leder till att enbart medlemsstaten kan väcka talan om ogiltigförklaring i ärenden om statligt stöd med hänsyn till att varken stödmottagarna eller deras konkurrenter, i likhet med regionerna, inom ramen för en sådan talan har en annan ställning än staten.

27 Sökanden anser sig vidare vara direkt och personligen berörd av det omtvistade beslutet.

Förstainstansrättens bedömning

28 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om att sökanden har rättskapacitet enligt italiensk rätt och därför kan väcka talan om ogiltigförklaring i enlighet med artikel 173 fjärde stycket i fördraget, enligt vilken varje fysisk eller juridisk person får väcka talan mot ett beslut som är riktat till honom eller mot ett beslut

som, även om det utfärdats i form av en förordning eller ett beslut riktat till en annan person, direkt och personligen berör honom (se förstainstansrättens dom av den 30 april 1998 i mål T-214/95, Vlaams Gewest mot kommissionen, REG 1998, s. II-717, punkt 28, och där angiven rättspraxis samt förstainstansrättens beslut av den 16 juni 1998 i mål T-238/97, Comunidad Autónoma de Cantabria mot rådet, REG 1998, s. II-2271, punkt 43).

29 Eftersom det omtvistade beslutet är riktat till Republiken Italien, är sökandens talerätt avhängig av huruvida den är direkt och personligen berörd av beslutet.

30 Andra personer än dem som ett beslut är riktat till kan göra anspråk på att vara personligen berörda, i den mening som avses i artikel 173 fjärde stycket i fördraget, endast om beslutet angår dem på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem i förhållande till alla andra personer och därigenom försätter dem i en ställning som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut är riktat till (domstolens dom av den 15 juli 1963 i mål 25/62, Plaumann mot kommissionen, REG 1962, s. 199, 223, svensk specialutgåva, volym 1, s. 181, och av den 28 januari 1986 i mål 169/84, Cofaz m.fl. mot kommissionen, REG 1986, s. 391, punkt 21, svensk specialutgåva, volym 8, s. 421). Syftet med denna bestämmelse är nämligen att säkra ett rättsligt skydd även till förmån för den som, utan att vara mottagare av den omtvistade rättsakten, faktiskt berörs av denna på ett liknande sätt som en mottagare (domstolens dom av den 11 juli 1984 i mål 222/83 Commune de Differdange mot kommissionen, REG 1984, s. 2889, punkt 9).

31 Förstainstansrätten påpekar i detta sammanhang att det omtvistade beslutet avser stöd som beviljats av sökanden. Beslutet påverkar inte bara de rättsakter som sökanden har antagit, utan det hindrar även sökanden från att utöva sin behörighet på det sätt som den önskar (se i detta hänseende domen i det ovannämnda målet Vlaams Gewest mot kommissionen, punkt 29). Till skillnad från vad kommissionen har påstått kan sökandens situation inte jämföras med situationen för Communidad Autónoma de Cantabria i det mål som ledde till beslutet i det ovannämnda målet Communidad Autónoma de Cantabria mot

rådet, eftersom den förmåga att kunna särskiljas som denna autonoma gemenskap påstod sig inneha var begränsad till den omtvistade rättsaktens sociala och ekonomiska återverkningar inom dess territorium.

32 Vidare hindrar det omtvistade beslutet sökanden från att fortsätta att tillämpa lagstiftningen i fråga, det tillintetgör lagstiftningens verkan, och det tvingar sökanden att inleda ett administrativt förfarande för att återkräva det stöd som utbetalats till mottagarna. Även om detta beslut var riktat till Republiken Italien, har de nationella myndigheterna inte förfogat över något utrymme för skönsmässig bedömning när det delgavs sökanden. Denna berörs således direkt av den omtvistade rättsakten (se i detta hänseende domstolens dom av den 13 maj 1971 i de förenade målen 41/70, 42/70, 43/70 och 44/70, International Fruit Company m.fl. mot kommissionen, REG 1971, s. 411, punkterna 26—28, av den 29 mars 1979 i mål 113/77, NTN Toyo Bearing Company m.fl. mot rådet, REG 1979, s. 1185, punkt 11, svensk specialutgåva, volym 4, s. 415, och av den 26 april 1988 i mål 207/86, Apesco mot kommissionen, REG 1988, s. 2151, punkt 12).

33 Härav följer att sökanden är direkt och personligen berörd av det omtvistade beslutet.

34 Det åligger emellertid förstainstansrätten att undersöka att sökandens intresse av att väcka talan mot beslutet inte utgör en del av den italienska statens intresse. I detta sammanhang konstaterar förstainstansrätten inledningsvis att sökanden utgör en autonom territoriell enhet inom denna stat som innehar särskilda rättigheter och intressen. De stödåtgärder som avses i det omtvistade beslutet utgör åtgärder som vidtagits inom ramen för den lagstiftande och ekonomiska autonomi som den har enligt den italienska författningen (artiklarna 115 och 116). Sökandens ställning i förevarande fall kan därför inte jämföras med situationen för sökanden i det mål som ledde till domen i det ovannämnda målet DEFI mot kommissionen. I det målet var den franska regeringen behörig att fastställa DEFI-kommitténs förvaltning och politik, och således även att ange de intressen som kommittén skulle bevaka.

35 Härav följer att sökanden har rätt att väcka talan mot det omtvistade beslutet enligt artikel 173 fjärde stycket i fördraget.

36 Denna slutsats påverkas inte av de övriga grunder som kommissionen har framfört till stöd för invändningen om rättegångshinder.

37 Såsom sökanden med rätta har påpekat har kommissionen, genom sitt argument om fördragets system om statligt stöd, blandat ihop tillämpningsområdet för kontrollförfarandet enligt artiklarna 92 och 93 i fördraget med tillämpningsområdet för domstolskontrollen i artikel 173 i fördraget.

38 Förbudet i artikel 92.1 i fördraget avser samtliga stöd som beviljas av stater med statliga medel och det saknar betydelse om stödet beviljas direkt av staten eller via offentliga eller privata organ (se i detta hänseende domen i det ovannämnda målet Steinike & Weinlig, punkt 21, och domen i det ovannämnda målet Tyskland mot kommissionen, punkt 17). Eftersom syftet med denna bestämmelse är att hindra medlemsstaterna från att kringgå detta grundläggande förbud genom att bevilja statliga stöd via andra organ, anses samtliga rättsakter inom detta område härröra från staten oberoende av vem som i själva verket har upprättat dem. Det är av detta skäl som beslut som fattas enligt artikel 93 i fördraget i syfte att upprätthålla detta förbud endast är riktade till medlemsstaterna. Det är därför befogat att regionala eller lokala myndigheter likställs med staten i detta sammanhang för att kontrollsystemet i artiklarna 92 och 93 i fördraget skall vara så effektivt som möjligt.

39 Den lösning som svaranden förespråkat skulle medföra att det i ärenden om statligt stöd endast är medlemsstaterna, stödmottagarna (domstolens dom av den 14 november 1984 i mål 323/82, Intermills mot kommissionen, REG 1984, s. 3809, punkt 5; svensk specialutgåva, volym 7, s. 685), konkurrenterna (domen i det ovannämnda målet Cofaz m.fl. mot kommissionen, punkterna 21—31) och, under vissa omständigheter, yrkesorganisationer som representerar den industri som påverkas av stödåtgärderna (domstolens dom av den 2 februari 1988 i de förenade målen 67/85, 68/85 och 70/85, Van der Kooy m.fl. mot kommissionen, REG 1988, s. 219, punkterna 21—24, svensk specialutgåva, volym 9, och förstainstansrättens dom av den 6 juli 1995 i de förenade målen T-447/93,

T-448/93 och T-449/93, AITEC m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-1971, punkterna 53 och 62) som skulle kunna åtnjuta den rätt till rättsligt skydd som föreskrivs i artikel 173 i fördraget. Regionala eller lokala myndigheter såsom sökanden skulle således inte omfattas.

40 I detta sammanhang påpekar förstainstansrätten inledningsvis att de bestämmelser i fördraget som berör medborgarnas rätt att väcka talan inte kan tolkas restriktivt (se bland annat domen i det ovannämnda målet Plaumann mot kommissionen, s. 222).

41 Syftet med artikel 173 fjärde stycket i fördraget är att tillförsäkra samtliga fysiska och juridiska personer som är direkt och personligen berörda av gemenskapsinstitutionernas rättsakter ett adekvat rättsligt skydd. Frågan huruvida någon har rätt att väcka talan skall således enbart bedömas med utgångspunkt i detta syfte, och en talan om ogiltigförklaring skall således vara möjlig att väcka av alla som uppfyller de objektiva villkor som föreskrivs, det vill säga .de skall ha den rättskapacitet som krävs och vara direkt och personligen berörda av den omtvistade rättsakten. Denna lösning gäller även när sökanden är en offentlig myndighet som uppfyller dessa kriterier.

42 Denna slutsats får än större tyngd om ordalydelsen av artikel 33 andra stycket i EKSG-fördraget jämförs med ordalydelsen av artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget, som har en mera omfattande räckvidd. Medan endast företag och företagssammanslutningar har rätt att väcka talan enligt EKSG-fördraget (se i detta hänseende förstainstansrättens beslut av den 29 september 1997 i mål T-70/97, Région wallonne mot kommissionen, REG 1997, s. II-1513), tillerkänns varje "fysisk och juridisk person", även statsägda juridiska personer, uttryckligen denna rättighet i EG-fördraget. Skillnaden mellan dessa bestämmelsers lydelser visar följaktligen att det rättsliga skyddet i EG-fördraget har en mera omfattande räckvidd och inte bara gäller företag.

43 Under dessa omständigheter kan rätten för regionala eller lokala myndigheter att väcka talan om ogiltigförklaring enligt artikel 173 fjärde stycket i fördraget i

ärenden om statligt stöd inte vara beroende av att deras särskilda rättsliga ställning uttryckligen erkänns i artiklarna 92 och 93 i fördraget.

44 Dessutom får denna rättighet inte påverka de skyldigheter som åligger medlemsstaterna enligt artiklarna 92 och 93 i fördraget. De är och förblir de organ som är ansvariga gentemot gemenskapen om skyldigheter enligt dessa artiklar åsidosätts.

45 Likaledes skall det argument som avser artikel 169 i fördraget, i fråga om medlemsstaters ansvar vid fördragsbrott när överträdelsen har begåtts av dess territoriella enheter, även det förkastas.

46 Artiklarna 169 och 173 i fördraget utgör två autonoma taleformer med olika syften. Artikel 169 i fördraget avser att beivra medlemsstaternas åsidosättande av de skyldigheter som åligger dem enligt fördraget och som bara de är ansvariga gentemot gemenskapen för att de iakttas. Medlemsstaterna kan således inte åberopa underlåtenhet från regionala eller lokala myndigheters sida som grund inom ramen för det förfarandet (domstolens dom av den 14 januari 1988 i de förenade målen 227/85, 228/85, 229/85 och 230/85, kommissionen mot Belgien, REG 1988, s. 1, punkterna 9 och 10, och av den 13 december 1991 i mål C-33/90, kommissionen mot Italien, REG 1991, s. I-5987, punkt 24).

47 Huruvida en talan om ogiltigförklaring kan upptas till sakprövning enligt artikel 173 fjärde stycket i fördraget kan endast fastställas med utgångspunkt i själva syftet med denna bestämmelse och i principen om rättsligt skydd enligt vilken varje fysisk eller juridisk person skall ha möjlighet att väcka talan vid domstol på eget initiativ, det vill säga efter egen bedömning, för att kunna angripa en rättsakt som går honom emot.

48 Vad gäller faran för att gemenskapsdomstolarna skall bli inblandade i en medlemsstats interna kompetensfördelning är det tillräckligt att påpeka att detta

problem inte kan uppkomma, eftersom det inte åligger gemenskapsdomstolarna att uttala sig om kompetensfördelningen enligt nationella institutionella regler mellan olika nationella myndigheter och om deras respektive skyldigheter. Att en sökande och en medlemsstat eventuellt har olika åsikter om huruvida det är lämpligt att väcka talan mot ett kommissionsbeslut är inte relevant för frågan om talan kan prövas i sak enligt artikel 173 fjärde stycket i fördraget.

49 Vidare kan inte det faktum att sökanden erkänns ha ett eget intresse av att väcka talan mot det omtvistade beslutet leda till att den talan om ogiltigförklaring som väcks av fysiska eller juridiska personer omvandlas till en allmän talerätt (*actio popularis*), vilket kommissionen har påstått. De objektiva villkor för att en talan skall kunna prövas i sak som anges i punkt 41 utgör fortfarande de krav som varje sökande måste uppfylla för att kunna väcka talan mot en rättsakt som inte är riktad till honom.

50 Vad slutligen gäller argumentet att sökanden enligt italiensk rätt saknar rätt att väcka talan inom området för utrikesärenden, är det tillräckligt att påpeka att detta argument inte är relevant vid bedömningen av om sökanden har rätt att väcka talan om ogiltigförklaring vid gemenskapsdomstolarna. Såsom förstainstansrätten redan har påpekat ovan (se bland annat punkt 41) är de enda villkor som är relevanta vid bedömningen av huruvida målet kan prövas i sak de som föreskrivs i artikel 173 i fördraget.

51 Följaktligen skall kommissionens invändning om rättegångshinder ogillas, och målet kan prövas i sak.

Rättegångskostnader

52 Beslut om rättegångskostnader kommer att meddelas senare.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(första avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

1) **Kommissionens invändning om rättegångshinder ogillas.**

2) **Talan skall prövas i sak.**

3) **Beslut om rättegångskostnaderna kommer att meddelas senare.**

Vesterdorf Bellamy Moura Ramos

Pirrung Mengozzi

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 15 juni 1999.

H. Jung

Justitiesekreterare

B. Vesterdorf

Ordförande